

Vihreiden strategia 2015

15+15=30

2 Vihreiden strategiatyö

3 Vuonna 2007 käytyjen puoluesihteri- ja varapuheenjohtajavaalien kenttäkiertueilla esiin nousi
4 puolueen toiminnan keskipitkän aikavälin suunnittelun tarve. Keväällä 2007 aloittaneet
5 puoluesihteri ja puoluehallitus käynnistivät strategiatyön, jonka kohde on vuosi 2015 ja erityisesti
6 silloin järjestettävät eduskuntavaalit.

7 Tässä strategiassa määritetään puolueen järjestöllisen kehittämisen suuntaviivat vuosille 2009 -
8 2015. Strategiassa esitettyjen kehityshankkeiden toteuttamisesta päättävät puolueen sääntöjen
9 mukaisesti puoluehallitus ja puoluesihteri.

10 Strategia on puoluekokoukselle hyväksyttäväksi esitettävä suunnitelma, ja se perustuu puolueen
11 periaateohjelmassa hyväksytyihin arvoihin ja periaatteisiin. Strategiaa voidaan ajatella Vihreiden
12 organisaatioon liittyvissä asioissa vastineena periaateohjelmalle; se on ylimmän päättävän elimen
13 hyväksymä linjaus siitä, miten puolueen rakenteita ja toimintaa tulisi kehittää.

14 Vaikka strategiassa ei päätetä puolueen poliittisista linjoista, toimintaa tässä asiakirjassa kehitetään
15 lähtökohdasta, jossa Vihreät on yleispuolue vahvalla ympäristöpoliittisella painotuksella. Samoin
16 strategiassa lähdetään siitä perusoletuksesta, että puolueen kasvattamiseen tähtäävän toiminnan
17 tulee perustua Vihreiden periaatteisiin ja arvoihin.

18 Strategiaa valmistelevaan perustettiin lokakuussa 2007 varapuheenjohtaja Mari Puoskarin johtama
19 työryhmä. Se keskittyi aluksi tekemään analyysia puolueen nykytilasta, kannattajista, kilpailijoista,
20 megatrendeistä ja jäsenistöstä. Helmikuussa 2008 järjestettiin puolueen valtuuskunnalle,
21 hallitukselle ja strategiaryhmälle megatrendiseminaari.

22 Analyysivaiheen jälkeen työryhmä järjesti puoluekokouksessa 2008 strategiatyöpajoja, joissa
23 keskusteltiin erilaisista kehityssuunnista ja ideoitiin ratkaisuja tuleviin haasteisiin. Analyysien ja
24 työpajojen tulosten pohjalta aloitettiin varsinainen strategian kirjoittaminen kunnallisvaalien 2008
25 jälkeen.

26 Ensimmäinen strategialuonnos lähetettiin jäsenjärjestöille, eduskuntaryhmälle ja
27 puoluevaltuuskunnalle kommentoitavaksi. Saatujen kommenttien perusteella strategiaryhmä teki
28 puoluehallitukselle esityksen Vihreiden strategiaksi 2015. Puoluehallitus teki strategiaan tarpeelliset
29 muokkaukset ja esittää nyt käsillä olevaa strategiaa kevään 2009 puoluekokoukselle
30 hyväksyttäväksi.

31 Strategiatyöryhmä valittiin syksyllä 2007. Ryhmää valittaessa pyrittiin kokonaisuuteen, jossa
32 strategisen suunnittelun osaaminen, puolueen tuntemus ja erityyppisten yhdistysten edustus
33 toteutuvat. Työryhmään kuuluivat Mari Puoskari (pj.), Panu Laturi (vpj.), Mikko Airtto, Kristian von
34 Essen, Merja Hiltunen, Hanna Holopainen, Matti Kuronen, Samuli Lintula, Jani Moliis, Kirsi
35 Ojansuu, Anni Sinnemäki, Sini Terävä ja Tuomas Viskari. Puoluetöimiston työntekijöistä
36 työryhmään kuuluivat kampanjapäällikkö Ville Tuominen ja poliittinen sihteeri Jouni Vauhkonen.
37 Kirjoitusvaiheessa ryhmää täydennettiin järjestösihteeri Lasse Miettisellä, joka toimi ryhmän
38 pysyvänä asiantuntijajäsenenä.

39 Strategian on kirjoittanut työryhmän työskentelyn ja käytössä olleen tausta-aineiston (kuten
40 puoluetutkimusten) pohjalta kampanjapäällikkö Ville Tuominen. Apuna kirjoitusvaiheessa hänellä
41 olivat viestintäassistentti Henna Hakkarainen, tiedottaja Suvi Reijonen sekä verkkotuottaja Vesa
42 Saarinen.

Sisällysluettelo

Vihreiden strategiatyö	2
1. Tavoitteena maailman muuttaminen	4
2. Strategian neljä kokonaisuutta	4
3. Poliittikka	5
3.1. Kannatuksen kasvua tavoiteltava itsevarmasti, rohkeasti ja vihreällä linjalla	5
3.2. Vihreät vahvaksi yleispuolueeksi	7
3.3. Poliittinen valmistelu ja ohjelmatyön kehittäminen tehokkaaksi.....	8
4. Järjestöllinen kasvu	10
4.1. Vihreät suureksi puolueeksi myös jäsenmäärällä ja resursseilla mitattuna	11
4.2. Parhaat voimat rakentamaan vihreää tulevaisuutta	12
4.3. Enemmän erinomaisia ehdokkaita	14
5. Organisaatio	15
5.1. Strategista priorisointia ja paremmin kohdennettua tukea erilaisille alueille	16
5.2. Jäsenet ja jäsenjärjestöt paremmin mukaan päätöksenteon taustakeskusteluihin	17
5.3. Organisaatio vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin	18
6. Viestintä	19
6.1. Viestintään saatava suuren puolueen resurssit	20
6.2. Kampanjabudjetit ja kampanjaorganisaatio kaksinkertaistettava	21
6.3. Viestintä mukaan ohjelmatyöhön ja ohjelmille jalkautussuunnitelmat	22
Yhteenveto	23

44 1. Tavoitteena maailman muuttaminen

45 Vihreä liitto on puolueena olemassa, jotta se voisi muuttaa maailmaa. Jotta tämä olemassaolon
46 perustarkoitus toteutuisi, puolueen on vahvistettava. Se tarkoittaa, että Vihreiden on saatava
47 nykyistä enemmän kannatusta, jäseniä ja vaaleilla valittuja edustajia päättäviin asemiin. Siten
48 Vihreiden tulee lähivuosina kasvaa yhdeksi suurista puolueista.

49 Tämän strategian tehtävänä on luoda suunnitelma, jolla Vihreät lähtee vuoden 2015
50 eduskuntavaaleissa tavoittelemaan suuren puolueen asemaa. Ensimmäisenä tavoitteena on, että
51 vuonna 2015 Vihreät on aidosti kaksikielinen, 15 000 jäsenen ja rekisteröityneen tukijan puolue.
52 Toinen tavoite on saavuttaa vuoden 2015 eduskuntavaaleissa 15 %:n kannatus. Mikäli kaavailtu
53 vaalilakiuudistus toteutuu, tarkoittaa 15 %:n kannatus kansanedustajamäärän kasvua 30:een.

54 Puolueen kehittäminen ei rajoitu jäsenmäärän ja kannatuksen kasvattamiseen. Määrällisten
55 tavoitteiden lisäksi strategian kolmantena tavoitteena on, että vuonna 2015 Vihreillä on
56 suomalaisista puolueista läpinäkyvin, demokraattisin ja tehokkain organisaatio. Demokraattisuus
57 tavoitteena tarkoittaa jäsenten vaikutusmahdollisuuksien ja kuulluksi tulemisen parantamista
58 esimerkiksi puoluejohdon valitsemisessa ja poliittisten kantojen muodostamisessa.

59 2. Strategian neljä kokonaisuutta

60 Vihreiden strategia rakentuu neljän kokonaisuuden ympärille. Ne ovat 1) politiikka, 2) järjestöllinen
61 kasvu, 3) organisaatio ja 4) viestintä. Kustakin kokonaisuudesta esitetään kolme laajaa
62 kehittämisajatusta tai -kokonaisuutta.

63 Kehittämisajatuksissa esitetään monin paikoin suurten muutosten aloittamista sekä ajatuksia
64 puolueen pitkäjänteisestä kehittämisestä. Muutokset, jotka strategian myötä aloitetaan, edellyttävät
65 Vihreiden organisaatiolta työtä, resursseja ja rohkeutta tehdä asiat toisin kuin on totuttu. Jotta
66 muutokset voivat toteutua, tarvitaan niihin sitoutumista puolueen kaikilla tasoilla - aina
67 ministeriryhmästä pienimpiin kunnallisjärjestöihin ja jopa yksittäisiin jäseniin asti.

68 Strategian esittämät muutokset demokratisoivat puoluetta, kasvattavat puolueen koon muiden
69 suurten puolueiden kokoluokkaan, tehostavat organisaatiota ja kehittävät viestinnän tasolle, jolla
70 Vihreiden kampanjointi ja yleinen viestintä saavat parhaan mahdollisen tuen puolueen ajamalle
71 politiikalle.

72 Tässä strategialuonnoksessa on lähestytty organisatorista kehittämistä edellä mainittujen neljän
73 pääaihealueen kautta. Jokaisesta alueesta on valittu analyysivaiheen aikana kolme keskeisintä
74 kehittämiskokonaisuutta, joita kutakin on lähestytty nykytila-haaste-ratkaisut -rakenteen kautta.

75 Nykytilan avaamisessa on pyritty kuvaamaan puolueen nykytilaa haasteen kannalta olennaisesta
76 näkökulmasta ja pyritty nostamaan esiin vallitsevien ilmiöiden taustoja. Nykytilakuvauksissa on
77 pyritty tiiviiseen ilmaisuun, joten kuvauksista on jätetty pois lähes kaikki sellainen tieto, jolla ei ole
78 suoraa suhdetta esitettävään haasteeseen.

79 Haasteita käsittelevissä osissa käydään läpi ne kehittämiskohteeseen liittyvät haasteet, joihin
80 strategissa pyritään löytämään ratkaisuja. On syytä huomata, että tekstin pituudella ei ole arvotettu
81 enemmän ja vähemmän tärkeitä kehittämishankkeita.

82 Ratkaisukohdissa pyritään löytämään ja avaamaan haasteille hahmoteltuja ratkaisuja. Ratkaisut
83 vaihtelevat konkreettisista ehdotuksista abstrakteihin suuntalinjoihin. Esitetty konkreettisuuden taso
84 perustuu paitsi puolueen sääntöjen linjauksiin ja henkeen, myös siihen, että kaikissa tapauksissa ei
85 ole olemassa vielä riittävästi tietoa konkreettisten ratkaisuiden esittämiseen.

86 3. Poliittika

87 Tässä, strategian ensimmäisessä varsinaisessa osiossa tarkastellaan Vihreiden poliittista olemusta ja
88 imagoa, vahvan periaatteellisen politiikan perinteen jatkamista ja poliittisen valmistelun sekä
89 ohjelmatyön kehittämistä.

90 On syytä muistaa, että tässä strategiassa ei oteta kantaa puolueen poliittisiin linjoihin. Niistä
91 päätetään Vihreiden periaateohjelmassa sekä poliittisissa ohjelmissa.

92 3.1. Kannatuksen kasvua tavoiteltava itsevarmasti, rohkeasti ja vihreällä 93 linjalla

94 Nykytila

95 Vihreät syntyivät puolueena vastavoimaksi vanhalle poliitikalle ja poliittiselle kulttuurille. Puolueen
96 keskeisiä tehtäviä ovat sen syntyajoista lähtien olleet poliittisen päätöksenteon periaatteiden
97 muuttaminen sekä ympäristöasioiden ja kestävän kehityksen nostaminen päätöksenteon ytimeen.

98 Vihreiden koko historia on ollut periaatteiden katoamisen pelkäämistä. Vihreä liike muotoutui
99 puolueeksi kiihkeän sisäisen keskustelun kiirastulessa, mutta jo Vihreiden alkutaipaleella pelättiin
100 periaatteiden joutuvan uhatuksi, mikäli kansanliike muuttuu puolueeksi. Puolueen koettiin olevan
101 hyvä väline maailman muuttamiseen, mutta samalla sen pelättiin olevan muutoksen suurin uhka.
102 Vanhojen puolueiden politiikan vieroksunta johti puolueorganisaatioiden hyödyllisimpienkin
103 ominaisuuksien kammoamiseen, vaikka juuri puolueiden tehokkuus maailman muuttamisen
104 välineinä on ollut eräs peruste Vihreiden perustamiselle.

105 Vihreiden nykypoliitikalle on tutkimusten perusteella Suomessa vahva kannatus. Esimerkiksi TNS-
106 gallupin mitatessa kansalaisten houkutusta äänestää eri puolueita Vihreät on menestynyt erittäin
107 hyvin: Vihreät on viime vuosina ollut Suomen toiseksi tai kolmanneksi houkuttelevin puolue.
108 Tuoreissa puoluetutkimuksissa Vihreiden äänestämisen kokee erittäin houkuttelevaksi 6 % ja melko
109 houkuttelevaksi 20 % suomalaisista. Houkutusta Vihreiden äänestämiseen on varsin paljon sekä
110 kaikkien kolmen suuren puolueen että Vasemmistoliiton kannattajissa.

111 Strategian tavoitteeksi asetettu 15 prosentin kannatus edellyttää puolueen houkuttelevuuden kasvua
112 ja siten nousua potentiaalisten äänestäjien mielissä toiselta sijalta ensimmäiselle, kolmannelta sijalta
113 toiselle. Kasvulle luo hyvät edellytykset näkemys siitä, että yhteiskunnan yleiset arvot ovat
114 lähestyneet merkittävästi Vihreiden arvoja.

115 Strategiatyön taustana on käytetty markkinoinnin suunnitteluun ja tarpeisiin luotua arvotutkimusta
116 Vihreiden kannattajista. Käytetyssä arvotutkimuksessa tuloksia tarkastellaan nelikentässä, jossa
117 akseleina ovat modernisuus - konservatiivisuus ja humanismi - materialismi. Käytetty arvotutkimus
118 ei ole paras mahdollinen väline kannattajatutkimukseen, mutta se tarjoaa hyödyllistä tietoa ja
119 osoittaa Vihreiden kannatuksen keskeisen ytimen sijoittuvan arvoiltaan moderneihin ryhmiin.

120 Arvotutkimuksessa esiintyvä modernisuus liittyy ennen kaikkea myönteiseen suhtautumiseen
121 muutoksiin. Konservatiivisuus puolestaan liittyy muutosvastarintaan ja vanhan säilyttämiseen.
122 Humanismi - materialismi akselilla humanismi liittyy empaattisuuteen, tunteisiin - niin sanottuihin
123 pehmeisiin arvoihin. Materialistisuuteen liittyvät tehokkuuden ja kasvun ideat, ei niinkään
124 tavaroiden haaliminen.

125 Akselien muodostamien nelikenttien kulmat jakautuvat arvosidonnaisuuden ja arvojoustavuuden
126 perusteella kahteen ryhmään. Arvosidonnaiset ovat kärjistäen idealistisia, arvojoustavat
127 pragmaattisia ihmisiä. Modernit arvosidonnaiset ryhmät ovat merkittäviä Vihreiden
128 kannattajaryhmiä.

129 Tutkimuksesta käy ilmi, että tarkasteltaessa äänestäjiä modernisuus - konservatiivisuus -akselilla
130 noin 70 % Vihreiden kannattajista sijoittuu ”modernien” joukkoon. Vihreiden moderneista
131 kannattajista pääosa asettuu humanismi-materialistisuus -akselilla humanistiseen joukkoon.
132 Tarkasteltaessa koko väestöä havaitaan selvä jako miesten ja naisten välillä: miehet ovat
133 korostuneesti materialistisia, naiset humanistisia.

134 Tutkimuksesta löydetään erilaisia Vihreiden kannattajaryhmiä. Neljä ryhmää korostuu muiden yli.

135 *Modernit arvosidonnaiset humanistit - 24% Vihreiden kannattajista*
136 Noin 24 % Vihreiden kannattajista on moderneja, humanistisia ja arvosidonnaisia. He ovat
137 uusien suuntausten liikkeelle panijoita ja mielipiteiden lähteitä. Heille on tärkeää tasa-arvo,
138 hyvä tulevaisuus ja vähemmistöjen oikeudet sekä perinteiden, hierarkioiden ja
139 auktoriteettien kyseenalaistaminen. Kuluttajina he ovat vastuullisia; he miettivät valintojensa
140 vaikutuksia.

141 *Modernit arvojoustavat humanistit - 17% Vihreiden kannattajista*
142 Noin 17 % Vihreiden kannattajista edustaa moderneja, humanistisia ja itsensä näköisiä
143 ratkaisuja arvojoustavasti etsiviä. Heille tyypillistä on elämysten ja kokemusten tavoittelu.
144 He viihtyvät epämuodollisissa verkostoissa ja ”heimoutuvat” yli rajojen. He ovat avoimia
145 uusille ideoille ja kulttuureille. Kuluttajina he motivoituvat tunneviesteistä.

146 *Modernit arvosidonnaiset materialistit - 16% Vihreiden kannattajista*
147 Noin 16 % Vihreiden kannattajista on moderneja, keskimääräistä materialistisempia ja omiin
148 arvoihinsa vahvasti uskovia. He ovat halukkaita ja osaavia muuttamaan ympäristöään
149 paremmin arvojaan vastaavaksi. He ovat keskimääräistä useammin uusien yhteiskunnallisten
150 mielipiteiden lähteitä. Leimallista heille on määrätietoisuus. Kuluttajina se suosivat elämää
151 helpommaksi ja mukavammaksi tekeviä valintoja.

152 *Modernit arvojoustavat materialistit - 12% Vihreiden kannattajista*
153 Noin 12 % Vihreiden kannattajista on moderneja, keskimääräistä materialistisempia ja
154 arvojoustavia. He ovat uusista asioista helposti innostuvia, ehkä myös yrittäjähenkisiä
155 ihmisiä. Tyypillistä tälle ryhmälle on rohkea hyödyn ja haasteiden hakeminen kaikilla
156 elämän aloilla. Kuluttajina heitä kuvaa edelläkävijyys uuden teknologian omaksumisessa ja
157 halu erottua massasta. Elämän ja tapojen monimuotoisuus ei häiritse heitä.

158

159 Yleispuolueena Vihreät on pystynyt usein ajamaan vihreän arvopohjan kannalta tärkeitä asioita,
160 vaikka on joutunut joissakin yksittäisissä asioissa tyytymään erittäin heikkoihin tuloksiin. Puolueen
161 periaatteista ei kuitenkaan ole luovuttu, eikä puolueen kasvu ole laimentanut Vihreiden politiikkaa.

162 Vihreät ei ole onnistunut riittävän tehokkaasti saamaan politiikan muuttamisesta kiinnostuneita
163 äänestämään Vihreiden ajamiin muutoksen puolesta tai osallistumaan muutostyöhön Vihreiden
164 toiminnan kautta. Haaste on, että Vihreiden kanssa yhtä houkuttelevat puolueet kuten SDP ja
165 Keskusta kykenevät yhä yli kaksinkertaiseen kannatukseen ja ehdokkaiden rekrytointiin.

166 Suomalaisessa virkamiesvallalle rakentuvassa järjestelmässä valmistelulla on suuri vaikutus
167 tehtäviin yhteiskunnallisiin ratkaisuihin. Vihreät ei ole riittävästi onnistunut vaikuttamaan
168 lainsäädännön ja kunnallisen päätöksenteon valmisteluvaiheeseen. Tämä on vaikeuttanut tehokasta
169 vaikuttamista.

170 Kun Vihreiden tekemää politiikkaa ja saavutuksia ei ole onnistuttu viestimään riittävästi, on puolue
171 ajoittain näyttänyt todellisuutta tehottomammalta.

172 Vihreän puolueen tärkeimmät nykyominaisuudet ovat 1) niin sanottu uusi politiikka – erilainen,
173 myös tulevat sukupolvet ja muut perinteisesti heikosti edustetut ryhmät huomioon ottava

174 näkökulma yhteiskuntaan ja 2) ympäristöajattelun tuominen läpäisyperiaatteella kaikille politiikan
175 alueille.

176 Puolueen kannatus perustuu periaatteiden kunnioittamiseen, ei niistä luopumiseen. Vihreiden
177 alkutaipaleella esiintynyt pelko siitä, että toimiva ja kasvava puolueorganisaatio uhkaavat puolueen
178 periaatteellista ydintä, ei ole toteutunut.

179 **Haaste**

180 Vihreät ovat antaneet kilpailijoilleen etumatkaa kieltäytymällä vahvistamasta liikettään
181 mahdollisimman tehokkaaksi. Puolue on pelännyt politiikan laimentumista ja valtopolitiikkaa jopa
182 siinä määrin, että kasvuun ei ole uskallettu panostaa. Toisaalta voidaan sanoa lähes kaikkien
183 resurssien huppenneen vaikuttamiseen, ei organisaation kasvattamiseen. Pitkällä aikavälillä tähän ei
184 ole perusteita. Puolue kamppailee ratkaistakseen valtavia maailmanlaajuisia haasteita ja
185 muuttaakseen poliittisen kulttuurin. Tehtävän suuruus edellyttää suuren yhteiskunnallisen
186 muutosvoiman synnyttämistä.

187 Vihreiden on ymmärrettävä nykyisen yhteiskunnallisen tilanteen avanneen mahdollisuuden kasvaa
188 suomalaista poliittista kulttuuria pysyvästi muuttavaksi voimaksi, joka luo edellytykset
189 yhteiskunnalle, jossa varotaan vaarantamasta ihmisen tai luonnon kantokykyä. On ymmärrettävä
190 kasvun merkitys tavoitteiden saavuttamiseksi: vihreys ei ole enää vain pienen joukon aate, vaan läpi
191 yhteiskunnan käyvä massojen asia.

192 Puolueen vaikutusmahdollisuudet lainsäädännön ja muun päätöksenteon valmisteluun ovat
193 riittämättömät.

194 **Ratkaisu**

195 Puolueen kaikilla tasoilla on murrettava vanhat epäluulot kasvun hyödyllisyydestä. On koottava
196 tiivistelmä kaikesta tutkimusaineistosta, joka liittyy puolueen kasvuun, kasvupotentiaaliin, kasvun
197 vaikutuksista poliittiseen toimintaan ja Vihreiden ajamiin periaatteiden kunnioittamiseen
198 puolueessa.

199 Koko Vihreän puolueorganisaation on siirryttävä aktiiviseen jäsenhankintaan ja kehitettävä
200 toimintatapojaan uusien jäsenten vastaanottamisessa. Tavoitteena tulee olla, että jokainen puolueen
201 jäsenjärjestö käy läpi käytäntönsä uuden jäsenen liittymiseen liittyen ja kehittää niitä tarpeista ja
202 tilanteesta riippuen joko omana työnään tai yhteistyössä muun puolueorganisaation kanssa.

203 Puolueen on siirryttävä kasvuun tähtäävälle uralle tavalla, joka perustuu vahvoille vihreille
204 periaatteille. Vihreiden tulee olla puolueena itsevarmasti vihreä. Samalla on pyrittävä aktiivisesti
205 realisoimaan tutkitusta kannatuksesta merkittävä osa.

206 Puolueen kasvaessa on kehitettävä myös poliittisen linjan viestintää. Tätä käsitellään tarkemmin
207 strategian myöhemmissä osissa.

208 **3.2. Vihreät vahvaksi yleispuolueeksi**

209 **Nykytila**

210 Vihreät on koko puoluehistoriansa ajan ollut yleispuolue, joka on ottanut kantaa ja toiminut kaikilla
211 politiikan sektoreilla. Ympäristöasiat ovat olleet puolueen politiikan ytimessä aina selvästi
212 vahvimpana. Tästä syystä imagoltaan Vihreät on monien mielestä ainoastaan ympäristöpuolue.

213 Vihreät on tietoisesti rakentanut poliittisen toimialueensa aktiivisen ohjelmatyön tukemana laajaksi.
214 Puolueen kannattajille ja aktiiveille läheisiä teemoja ovat - ja ovat puolueen alkuvaiheista asti olleet

215 - ympäristökysymysten ohella muun muassa yhdenvertaisuuskysymykset, demokraattisuus- ja
216 avoimuuskysymykset, hyvinvointipolitiikka sekä maahanmuuttajien oikeuksiin liittyvät
217 kysymykset.

218 **Haaste**

219 Puolueen kasvaessa yhdeksi suurista puolueista on poliittista ohjelmatyötä ja puolueen imagoa
220 vahvistettava kaikilla politiikan aloilla, Vihreiden politiikkaa läpileikkaavaa ympäristöajattelua
221 kuitenkin unohtamatta. Noustakseen potentiaalisesti suureksi hallituspuolueeksi on kyettävä
222 esittämään punnittuja kantoja kaikkiin politiikan aihealueisiin.

223 Perinteisellä ”oikeistolla” ja ”vasemmistolla” on omia vahvoja aihealueitaan, joita ei ole
224 kokonaisvaltaisesti haastettu vihreästä näkökulmasta nousevilla vaihtoehdoilla. Esimerkiksi
225 Kokoomus on saanut rauhassa profiloitua ainoaksi yrittäjäpuolueeksi tai SDP ja Vasemmistoliitto
226 ovat omineet ammattiyhdistyspolitiikan manttelin itselleen. On aika haastaa kilpailijat näissä ja
227 monissa muissa politiikan teemoissa.

228 Useilla Vihreiden imagossa heikompina nähdyillä politiikan aihealueilla on tehty johdonmukaista
229 politiikkaa, mutta kokoavaa ohjelmaa kaikesta niistä ei ole koostettu. Suuren puolueen on kyettävä
230 vastaamaan haasteeseen myös oman traditionsa ulkopuolisissa kysymyksissä.

231 Puolueen vahva kansainvälinen ja eurooppalainen identiteetti ei näy kaikessa politiikassa:
232 eurooppalainen taso jää valitettavan vähäiseksi.

233 **Ratkaisu**

234 Vihreät on myös vuonna 2015 ympäristönäkökulman kaikessa toiminnassaan huomioon ottava
235 yleispuolue. Vihreiden on parannettava mainettaan imagossaan heikompina nähdyillä politiikan
236 aihealueilla. Ympäristökysymykset kuitenkin ovat, ja saavat jatkossakin olla, puolueen vahvin
237 tukijalka.

238 Olemassa olevat kannat imagossa heikompina nähdyillä politiikan sektoreilta on käytävä läpi.
239 Niiden pohjalta on luotava jäsenyneet vihreät linjat. Samalla Vihreiden perinteisten vahvuusalojen
240 politiikkaa ja tavoitteita tulee tarkastella myös imagossa heikommiksi arvioituista näkökulmista.
241 Lähestymällä Vihreiden tavoitteita myös kilpailijoiden ja vastustajien suosimista näkökulmista
242 voidaan löytää ristiriitojen lisäksi vastustajien kanssa yhteisiä tavoitteita, jotka edistävät puolueen
243 tärkeimpien tavoitteiden toteutumista.

244 Puolueen ohjelmatyössä pyritään jatkossa ottamaan huomioon myös vastustajien arvoista ja
245 tavoitteista nousevat näkökulmat. Ohjelmatyö lähtee jatkossakin vihreistä periaatteista, mutta
246 ilmiöitä on tarkasteltava myös muista kuin vihreistä näkökulmista.

247 Ohjelmien ja ulostulojen linkitystä eurooppalaiseen tasoon on tarkistettava. Kotimaisessa
248 politiikassa on tehtävä yhteys eurooppalaiseen viitekehykseen näkyväksi. Samalla on luotava
249 rakenteet aiempaa paremmalle yhteistyölle asiantuntemuksen jakamisessa ja valmistelussa
250 eurooppalaisten sisarpuolueiden ja europarlamenttiryhmän asiantuntijoiden kesken.

251 **3.3. Poliittinen valmistelu ja ohjelmatyön kehittäminen tehokkaaksi**

252 **Nykytila**

253 Vihreät on erittäin aktiivista ohjelmatyötä tekevä puolue. Nuorelle puolueelle, jonka arvoissa
254 demokratia on erittäin merkittävässä osassa, on ollut tarpeellista käydä läpi pitkä ohjelmatyö, jonka
255 aikana on luotu yhteinen näkemys valtavaan määrään asioita ja kiteytetty puolueen periaatteet.

256 Tällä hetkellä puolueen ohjelmavalikoimassa ovat 1) puoluekokouksessa hyväksyttävä
257 periaateohjelma, 2) valtuuskunnassa hyväksyttävät sektoriohjelmat ja linjapaperit sekä 3)
258 puoluehallituksen linjapaperit. Muita ohjelmallisia elementtejä sisältäviä vihreitä asiakirjoja ovat
259 kannanotot, keskustelupaperit ja muistiot.

260 Puolueen verkkosivuilla Vihreiden politiikka on jaettu kahdentoista otsikon alle. Kaiken kaikkiaan
261 puolueella on 38 voimassa olevaa ohjelmaa ja linjapaperia (tilanne 9.4.2009). Ohjelmatyö on
262 toiminut sen mukaan, mitkä aiheet ovat kulloinkin nousseet esiin tärkeinä tai mistä Vihreillä on
263 ollut osaamista tarjolla. Toimintatapa on ollut perusteltu etenkin silloin, kun politiikassa on ollut
264 paljon aihepiirejä, joista Vihreillä ei ole ollut yhteistä linjaa.

265 Vihreiden aktiivinen ohjelmatyö on sekä keskeinen erottava tekijä muihin suomalaisiin puolueisiin
266 verrattuna että yksi Vihreiden keskeisistä toimintaperiaateista. Kahdenkymmenen vuoden aikana
267 puolue on kirjoittanut periaateohjelman kuusi kertaa. Vuodesta 1990 alkaen periaateohjelmia on
268 tehty neljän vuoden välein, vaikka mitään merkittäviä muutoksia ei puolueen periaateissa ole
269 tapahtunut.

270 **Haaste**

271 Ohjelmien jalkauttaminen toiminnaksi jää usein puutteelliseksi, ja suuri määrä hyvää ohjelmatyötä
272 päättyy vain pienen joukon vaikuttamistyön avuksi. Ohjelmatyössä ei hyödynnetä riittävästi
273 puolueen jäsenistön laajaa osaamista eri aiheista.

274 Nyt, kun lähes kaikista keskeisistä aiheista on olemassa ohjelma tai linjapaperi, on perusteltua
275 käydä läpi, mitä ohjelmia jatkossa tarvitaan ja millä aikataululla ohjelmia on mielekästä uusia.
276 Ohjelmatyölle ei ole olemassa selkeää rakennetta ja ohjelmien uusiminen on satunnaista. Nyt
277 käsittelyssä olevalle strategialle tulee hahmottaa uusimisaikataulu ja sitoa se osaksi puolueen
278 ohjelmallista työtä.

279 Periaateohjelmien uusimisrytmiä on mahdollista harventaa. Periaateohjelmissa on nykyisellään
280 jossain määrin ollut myös yleispoliittisen kokonaisuohjelman piirteitä, jotka eivät itse asiassa ole
281 periaatteellisia.

282 Sen sijaan, että periaateohjelmassa käsitellään ohuelti konkreettisia avauksia, voisi puolueella olla
283 konkretiaan pyrkivä yleispoliittinen ohjelma, joka toimisi pohjana eduskuntavaalityölle ja loisi
284 tiekartan seuraavalle eduskuntakaudelle. Näin voitaisiin mahdollisimman laajapohjaisesti linjata
285 tulevan kauden tavoitteita ja parantaa jäsenten vaikutusmahdollisuuksia.

286 **Ratkaisu**

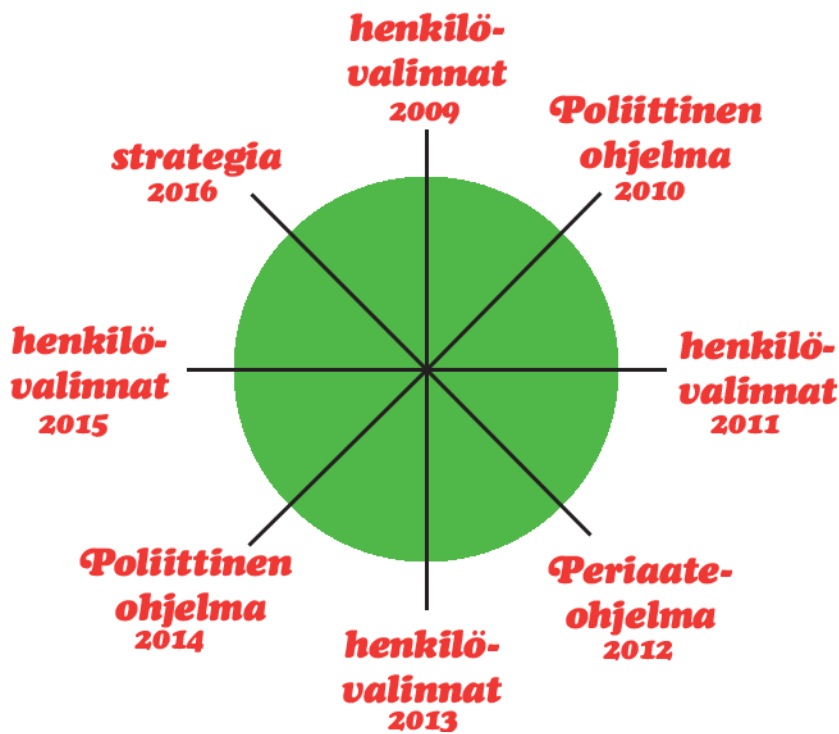
287 Otetaan jäsenistö mukaan ohjelmatyöhön hyödyntämällä muun muassa verkkopohjaisia tutkimus- ja
288 ryhmätyövälineitä. Esimerkiksi ohjelmatyöryhmien aloittaessa voidaan tehdä jäsenistön mielipiteitä
289 kartoittavia tutkimuksia. Saadut tulokset toimivat muun tutkimustiedon ohella evästyksenä
290 työryhmälle ja mahdollistavat jäsenten osallistumisen ohjelmatyöhön.

291 Ohjelmatyön vaikuttavuutta tulee kehittää niin, että jo ohjelman valmistelun yhteydessä luodaan
292 työkalupakki ohjelman jalkauttamiseen sekä käytännön vaikuttamiseen. Työkalupakki voi koostua
293 ohjelman tiivistelmästä, valtuusto-/kansalaisaloitteiden pohjista, faktapaketeista, kampanjointi-
294 ideoista ja materiaaleista sekä muusta ohjelman jalkauttamista helpottavista välineistä.

295 Luodaan kahdeksan vuoden sykliin perustuva ohjelmatyörakenne, jonka aikana kaikki ohjelmat
296 käydään läpi. Jatkossa periaateohjelma hyväksytään joka kahdeksas vuosi ja se keskittyy aiempaa
297 selkeämmin puolueen arvojen ja periaatteiden kirjaamiseen.

298 Joka neljäs vuosi, eduskuntavaaleja edeltävässä puoluekokouksessa, hyväksytään puolueen
299 poliittinen ohjelma. Se on yleispoliittinen, konkreettisia tavoitteita esittelevä ohjelma seuraavalle

300 eduskuntavaalikaudelle.
 301 Puolueen strategia käsitellään puoluekokouksessa joka kahdeksas vuosi.
 302 Kahdeksanvuotisessa ohjelmatyörakenteessa valtuuskunta ehtii nykyisellä kokousrytmillään
 303 hyväksymään 28 ohjelmaa, joista käydään lähetekeskustelu aina hyväksymistä edeltävässä
 304 kokouksessa. Näiden lisäksi voidaan hyväksyä neljä linjapaperia tai vastaavaa, joille riittää yksi
 305 kokouksikäsitteily. Tämä mahdollistaa osalle ohjelmista nelivuotisen uusimiskierron ja kaikille
 306 tarpeellisille kahdeksanvuotisen kierron. Poliittinen ohjelma poistaa valtuuskunnalta käytännössä
 307 eduskuntavaalien ohjelmakäsittelyn, mutta kunnallisvaalien yleisohjelma tulee valtuuskunnan
 308 käsiteltäväksi kerran neljässä vuodessa.

310 *Kaavio 1: Ohjelmien rytmittyminen eri puoluekokouksiin kahdeksan vuoden kierrossa*

311 Puolueen sääntöjen mukaisesti ohjelmien ja linjapaperien tekemisestä päättää puolueen
 312 valtuuskunta. Valtuuskunnan tehtävänä tulee jatkossakin olla ohjelmista ja linjapapereista
 313 päättäminen. Puoluehallitus voi hyväksyä ilman valtuuskunnan valtuutusta ainoastaan kannanottoja.
 314 Ohjelmavalikoimaan uutuutena tuleva poliittinen ohjelma tulee sääntöihin kirjata puoluekokouksen
 315 päätettäväksi asiaksi.

316 Tehdään tarvittavat muutokset puolueen sääntöihin puoluekokouksessa 2010.

317

318 **4. Järjestöllinen kasvu**

319 Tässä osuudessa käsitellään jäsenmäärän kasvattamiseen, erilaisten avainhenkilöiden
 320 rekrytoimiseen ja ehdokashankintaan liittyviä kysymyksiä. Perusajatus on, että toiminnan
 321 vaikuttavuutta ei voida lisätä vaatimalla nykyiseltä jäsenistöltä rajattomasti. Siksi on ryhdyttävä
 322 kasvattamaan järjestöorganisaatiota.

323 4.1. Vihreät suureksi puolueeksi myös jäsenmäärällä ja resursseilla 324 mitattuna

325 **Nykytila**

326 Kuten aiemmin mainittiin, ovat toimet puolueen jäsenmäärän kasvattamiseksi olleet riittämättömiä.
327 Puolueen jäsenmäärä on kasvanut koko 2000-luvun varsin kunnioitettavasti (3 760 jäsentä
328 vuodenvaihteessa 2008/2009), mutta se on edelleen kestävämmän alhainen.

329 TNS-Gallupin tutkimuksen¹ mukaan yli 10 % suomalaisista voisi liittyä Vihreisiin. Se tarkoittaa yli
330 400 000 äänestysikäistä suomalaista. Strategiassa asetetun 15 000 jäsenen tavoitteen
331 saavuttamiseksi vain muutama prosentti tästä potentiaalista pitää saada liittymään puolueeseen.
332 Potentiaalinen suuruus osoittaa, että Vihreiden poliittiselle linjalle on kysyntää. Toteutuneen
333 jäsenmäärän kasvun ja potentiaalisen kasvun valtavalle erolle on mitä ilmeisimmin muita selittäjiä.

334 Aiemmin käsitellyn psykologisen esteen lisäksi syynä jäsenmäärän alhaisuuteen ovat olleet
335 kehittämättömät jäsenhankinnan ja uusien jäsenten vastaanoton käytännöt. Näihin käytäntöihin on
336 tehty viime vuosina vain pieniä korjauksia, mutta niidenkin vaikutukset ovat olleet yllättävän
337 suuria. Järjestelmällisestä jäsenhankinnasta ei voida kuitenkaan vielä puhua.

338 Käytännössä kaikki jäsenhankintahankkeet ovat onnistuneet erinomaisesti. Onnistumisista ehkä
339 selkein esimerkki on Vihreiden Naisten vuonna 2008 saavuttama 96 % kasvu. Vihreiden Naisten
340 määrätietoinen panostus jäsenhankintaan on osoittanut, että tutkimusten osoittamalle
341 jäsenpotentiaalille on pohjaa myös käytännössä.

342 Kun jäsenmäärä on alhainen ja jäsenmaksu pieni, eivät jäsenet juuri luo taloudellista tukea
343 toiminnalle. Joitain vuosia sitten jokainen jäsen sai niin paljon jäsenetuja, että jäsenyyden
344 kustannukset puolueelle ylittivät jäsenmaksuista saatavat tuotot. Taloudellisesta näkökulmasta
345 katsottaessa jäsenmäärän kasvun ja jäsenpalveluiden kustannusten leikkaamisen myötä ollaan nyt
346 tilanteessa, jossa jäsenistön vaikutus on lievästi positiivinen. Paikallistasolla jäsenmaksuilla on ollut
347 aina positiivinen vaikutus, mutta koko organisaatiossa niillä on vasta aivan viime aikoina pystytty
348 kattamaan jäsenyydestä aiheutuvat kulut.

349 Puolueen jäsenen voidaan olettaa haluavan edistää puolueen ajamia asioita. Käytännössä se
350 tapahtuu joko osallistumalla aktiivisesti puolueen toimintaan tai parantamalla vaikuttamistyön
351 edellytyksiä. Jäsenten aktiivinen toiminta on ollut keskeisin kasvun mahdollistaja tähän saakka, ja
352 on jatkossakin arvokkain tuen muoto. Taloudellista tukea, tai muuta toimintaedellytysten
353 parantamista, ei ole aiemmin pidetty merkityksellisenä. Jäsenmaksutuotto onkin erittäin keskeinen
354 ja toistaiseksi alihyödynnetty keino vahvistaa puolueen taloutta.

355 **Haaste**

356 Puolueen kasvattaminen tässä strategiassa esitettyihin kannatus- ja jäsenmäärälukuihin edellyttää
357 jäsenhankinnan rakenteiden lähes täydellistä uudistamista. Puolueen on kyettävä poistamaan
358 jäsenyyden esteet ja luomaan toimintatapoja, joilla voidaan rekrytoida aktiivisesti uusia jäseniä.

359 Jäsenmäärän kasvattamisen yhteydessä on pyrittävä tilanteeseen, jossa mahdollisimman moni jäsen
360 parantaa puolueen vaikuttamiskykyä vapaaehtoistoiminnan ja/tai minimijäsenmaksua suuremman
361 taloudellisen tuen kautta. Nykyisin valtaosa jäsenistöstä toimii aktiivisena erilaisissa tehtävissä
362 osallistuen näin suoraan puolueen vaikuttamistyöhön. Jäsenmäärän kasvaessa yhä suurempi osa
363 jäsenistöstä voi olla aktiivien sijaan tukijoita. Tukimielessä puolueeseen liittyvän jäsenen voi olettaa
364 haluavan jäsenyydellään parantaa puolueen toimintamahdollisuuksia, eli valitsevan
365 jäsenmaksumuodoksi kuukausilahjoituksen.

¹Imm. Puolueiden yhteistutkimus 4/2008

366 Haasteena on luoda jäsenhankintaan mahdollisimman kustannustehokas järjestelmä, joka tukee
367 uusien jäsenten rekrytointia kaikkialla Suomessa. Jäsenhankintaan on saatava mukaan kaikki
368 aktiivit, ja sen on oltava mahdollisimman vaivatonta sekä aktiiveille että uusille jäsenille.

369 On luotava ja toimeenpantava jäsenhankintajärjestelmä, joka kykenee rekrytoimaan tutkimusten
370 lupaamasta jopa satojen tuhansien jäsenten potentiaalista vähintään 15 000 jäsentä / maksavaa
371 tukijaa vuoden 2015 loppuun mennessä.

372 Jotta 15 %:n kannatus toteutuu, tulee puolueen vuotuisia budjetteja kyetä kasvattamaan useilla
373 sadoilla tuhansilla euroilla. Tässä strategiassa esitettävien hankkeiden toteuttaminen edellyttää, että
374 valtakunnalliselle tasolle jäävä jäsenmaksutuotto kasvaa vähintään 150 000 eurolla vuoteen 2015
375 mennessä. Nykyisellään puolueen osuus jäsenmaksutuotosta on noin 40 000 euroa.

376 Vihreät on kasvanut vahvaan periaatekeskusteluun ja periaatteisiin nojaavan politiikan tekemisen
377 siivittämänä, ei siitä huolimatta. Se, että useampi kokee mahdolliseksi Vihreisiin liittymisen kuin
378 mitä missään vaaleissa koskaan on puoluetta äänestänyt, kertoo poliittiselle linjalle olevan paljon
379 kasvupotentiaalia.

380 Puolueen keskeinen haaste on nykyisen jäsenistön ja aktiivien vakuuttaminen siitä, että kasvu on
381 välttämätöntä, mikäli maailmaa halutaan todella muuttaa. Organisaation läpi on saatava viesti siitä,
382 että Vihreiden teemoille on saatu haluttu huomio. Nyt on aika kutsua ihmiset tekemään ja tukemaan
383 uudenlaista politiikkaa.

384 **Ratkaisu**

385 Jäsenhankintaa johtamaan ja kehittämään palkataan puoluetoimistolle jäsenhankintakoordinaattori
386 ja käynnistetään aktiivinen jäsenhankintatyö. Jäsenhankinnan tulee jatkossakin tapahtua pääosin
387 vapaaehtoistyönä. Jäsenhankintatyöhön on luotava tehokkaita ja helposti käyttöön otettavia
388 toimintatapoja, jotta keskimäärin 25 %:n vuotuinen jäsenmääräkasvu voidaan saavuttaa.

389 Puolueen valtakunnallisen organisaation ja paikallisyhdistysten on osallistuttava jäsenhankinnan
390 rahoittamiseen. Molemmat tahot luopuvat viidenneksestä jäsenmaksutuotoistaan jäsenhankinnan
391 hyväksi. Siten vuodesta 2009 alkaen 20 % kaikesta jäsenmaksutuotosta korvamerkitään
392 jäsenhankintaan, näin ollen jäsenmaksutuotosta sekä paikallisyhdistykset että Vihreä liitto r.p.
393 saavat 40 %. Uudella jakosuhteella jäsenhankinta alkaa kustantaa itse itseään ja luo hyvin nopeasti
394 taloudellista hyötyä sekä valtakunnalliselle että paikalliselle tasolle. Jäsenhankinnan budjettia
395 vahvistetaan alkuvaiheessa lainaamalla lisävaroja puolueen budjetista. Ylimääräiset lainatut varat
396 peritään tuotoista vuoteen 2014 mennessä.

397 Jäsenhankinnassa pyritään saamaan ensisijaisesti kuukausittaista jäsenmaksua ja lahjoitusta
398 maksavia jäseniä. Lisäksi mahdollisimman monet nykyisistä jäsenistä pyritään saamaan
399 kuukausilahjoittajiksi. Tavoitteena on, että vuonna 2011 vähintään 30 % ja vuonna 2015 60 %
400 jäsenistä maksaa jäsenmaksunsa kuukausittaisena suoraveloituksena. Myös vuosittaiset jäsenmaksut
401 tulee saada vuosittaiseen suoravelotukseen hallintokulujen minimoimiseksi.

402 **4.2. Parhaat voimat rakentamaan vihreää tulevaisuutta**

403 **Nykytila**

404 Puolueen, kuten minkä tahansa muunkin organisaation, menestys riippuu suuressa määrin
405 avainhenkilöistä ja heidän sitoutumisestaan. Menestyäkseen Vihreät tarvitsee lukuisissa eri
406 tehtävissä toimivia avainhenkilöitä. Puolueessa on esimerkiksi yli 200 yhdistyksen puheenjohtajan
407 paikkaa, joihin ketään ei pitäisi joutua painostamaan. Vihreissä on tuhansia erilaisia tehtäviä, joissa
408 on tarvetta erilaiselle osaamiselle ja erilaisille lahjakkuuksille. Puolueen kannalta on tärkeää saada

409 kullekin paikalle parhaat henkilöt nyt ja tulevaisuudessa.

410 Vihreiden jäsenistöstä merkittävä osa on tavalla tai toisella aktiivisesti mukana toiminnassa. Niinpä
411 ei ole ihme, että puolue on onnistunut varsin hyvin avainhenkilöiden rekrytoinnissa. Erityisesti
412 opiskelijapolitiikasta on saatu vuosien varrella mukaan runsaasti aktiivisia ihmisiä.
413 Opiskelijoidenkin kohdalla avainhenkilörekrytointi on tosin viime vuosina vaikeutunut muun
414 muassa opintoaikojen rajauksen vuoksi.

415 Avainhenkilörekrytointi kansalaisjärjestöistä, asukasyhdistyksistä, ammattiyhdistyksistä,
416 maahanmuuttajista, yrittäjistä ja eri ammattikuntien edustajista on ollut viime vuosina toivottua
417 heikompaa. Vaikka muutamia erittäin onnistuneita rekrytointeja on tehty, ovat sadat vihreät ja
418 potentiaaliset vihreät avainhenkilöt jääneet löytymättä.

419 Aivan liian usein jäsenten erityisosaaminen jää hyödyntämättä tai jäsenen aktiivisuus ohjataan
420 väärään suuntaan. Muun muassa Hollannin ja Saksan vihreiden ja suomalaisten nuorten aikuisten
421 parissa toteutettujen tutkimusten perusteella voidaan olettaa, että monet nykyisistä ja potentiaalisista
422 jäsenistä olisivat valmiita osallistumaan puolueen toimintaan niin sanottuina kevytaktivisteina
423 ilman, että omaksuisivat aktiivisen järjestötoiminnan elämäntavakseen.

424 Avainhenkilöiden määrän suhteellisen vähyden vuoksi vihreät luottamustoimet kasaantuvat
425 helposti samoille henkilöille. Pahimmillaan tämä johtaa toimijoiden uupumiseen ja jopa
426 jättäytymiseen täysin puolueen ulkopuolelle.

427
428 Aina silloin tällöin on käyty keskustelua siitä, että Vihreät olisi liian naispainotteinen puolue.
429 Samalla on pelätty miespuolisten potentiaalisten avainhenkilöiden kääntävän selkensä Vihreille.
430 Toistaiseksi miesten osuus erilaisissa kunnallisissa ja puolueen luottamustoimissa on kuitenkin
431 korkea. Usein miesten suhteellinen osuus muissa kuin vaaleilla valittavissa luottamustoimissa on
432 jopa merkittävästi suurempi kuin heidän osuutensa jäsenistöstä tai ehdokkaista.

433 Julkisuuden henkilöitä ei ole rekrytoitu Vihreisiin pelkän tunnettuuden vuoksi, eikä siihen ole
434 mitään erityistä tarvetta jatkossakaan.

435 **Haaste**

436 Haasteena on löytää ja tunnistaa avainhenkilöt. On kehitettävä tapoja, joilla jäsenistön
437 erityisosaaminen ja potentiaalinen aktiivisuus tunnistetaan ja kyetään hyödyntämään.

438 Sekä puolueen nykyisille että potentiaalisille avainhenkilöille tulee kyetä tarjoamaan mahdollisuus
439 kasvaa puolueen keskeisiksi avainhenkilöiksi. Heille tulee tarjota mielekkäitä
440 koulutusmahdollisuuksia ja heitä tulee kannustaa hakeutumaan lahjakkuusalueensa tehtäviin.
441 Tulevien avainhenkilöiden kouluttamisessa esimerkiksi Vihreä vaikuttaja -kurssi on ollut
442 onnistunut.

443 Avainhenkilöiden jaksamisesta ja hyvinvoinnista tulee pitää erityistä huolta.

444 Puolueen ulkopuolisten osalta haasteellista on avainhenkilöiden havaitseminen ja houkutteleminen
445 mukaan vihreään puolue toimintaan.

446 Miesten kohdalla haasteena on lähinnä vaalikannatus, johon on haettava ratkaisuja vaalityössä.

447 **Ratkaisu**

448 Ehdokkaiksi puolueen listoille rekrytoidut tulee yrittää saada mukaan puolueen toimintaan myös
449 vaalien jälkeen riippumatta siitä, tulivatko ehdokkaat valituiksi tehtäviin.

450 Yhden yleisluontoisen avainhenkilörekrytointisuunnitelman sijaan tulee luoda räätälöidyt strategiat
451 eri avainhenkilöryhmien rekrytointiin. Ryhmiä, joiden rekrytointiin on tehtävä omat

452 suunnitelmansa, ovat muiden muassa ammatti-, tiede- ja taidekorkeakoulujen opiskelijat,
453 ammattiyhdistysaktiivit, tutkijat, yritys- ja liike-elämän osaajat, miehet, viher- ja
454 sinikaulustyöntekijät, kansalaisjärjestöaktiivit, ensimmäisen ja toisen polven maahanmuuttajat,
455 luovien alojen ammattilaiset, ruotsinkieliset, venäjänkieliset ja saamelaiset. Piirisihteerien
456 lisätunneista osa tulee käyttää avainhenkilörekrytöinnin toimeenpanoon ja tehostamiseen.

457 Tärkeänä tapana löytää ja aktivoita edellä mainittuja ryhmiä on nykyisten vihreiden jäsenten
458 aktivoituminen näissä ryhmissä. Jäsenistöä tulee kannustaa ottamaan aktiivinen rooli omissa
459 viiteryhmissään ja heitä tulee kannustaa tuomaan vihreyttään esiin myös ammattiyhdistys-, yritys-
460 ja kansalaisjärjestötoiminnassaan.

461 Jäsenistölle tulee tehdä verkossa toteutettavia kyselyitä, joissa selvitetään, mitä jäsenet ovat
462 halukkaita tekemään, millaista erityisosaamista heillä on ja miten puolue voisi parhaiten tarjota
463 heille mielekkäitä jäsenpalveluita, tukemismahdollisuuksia ja jäsenetuja. Kyselyiden perusteella
464 tulee luoda erilaisia osaamispoolia sekä rakenteita, jotka mahdollistavat jäsenistön osaamisen
465 hyödyntämisen. Kaikille uusille jäsenille tarjotaan kyselyä, jossa heidän toiveitaan ja tarpeitaan
466 kartoitetaan.

467 Esimerkiksi onnistuneesta osaamispoolista käy Hollannin vihreän vasemmiston kouluttajapooli,
468 johon eri alojen kouluttajat voivat ilmoittautua. Pooliin ilmoittautuvat lupaavat pitää yhden tai
469 useamman koulutustilaisuuden veloituksetta osana puolueen koulutustarjontaa.

470 Asiantuntijapooleihin ilmoittautuneet jäsenet puolestaan tarjoutuvat jakamaan osaamistaan
471 esimerkiksi ohjelmien tai aloitteiden valmistelussa.

472 Avainhenkilöiden mukaanotto edellyttää ainakin puolueen työntekijöiden ja piiripuheenjohtajien
473 kouluttamista vapaaehtoisten johtamiseen. Vapaaehtoisten johtamisessa kiinnitetään erityistä
474 huomiota toimijoiden hyvinvointiin. Avainhenkilöiden jaksamisesta huolehtimiseen etsitään uusia
475 keinoja. Esimerkiksi toimijoiden yhteydenpito- ja vertaistukimahdollisuuksia kehitetään ja uusia
476 toimijoita rohkaistaan mukaan toimintaan kaikilla tasoilla. Tärkeää on myös edesauttaa tehtävien
477 delegointia, jotta ne eivät kasaudu samoille henkilöille.

478
479 Avainhenkilöiden tunnistamisen ja kouluttamisen edesauttamiseksi kokeillaan pilottihankkeena
480 muutamissa yhdistyksissä jäsenohjaushanketta, jossa vapaaehtoiselle pyritään räätälöimään toiveita
481 ja kykyjä vastaava suunnitelma aktiiviselle jäsenyydelle. Henkilökohtaisen jäsenyysuunnitelman
482 elementteinä käsitellään muun muassa erilaisia koulutusmahdollisuuksia, luottamustoimia ja
483 valmistautumista vaaleihin. Hankkeella pyritään luomaan kullekin kiinnostuneelle jäsenelle helppo
484 tapa hahmottaa, mitä puolueen piirissä voi tehdä ja millaisia palveluita on tarjolla. Jäsenohjaus-
485 hankkeen suunnittelussa hyödynnetään Vision toteuttaman Mentor-hankkeen kokemuksia ja Vision
486 resursseja.

487 4.3. Enemmän erinomaisia ehdokkaita

488 **Nykytila**

489 Vihreiden jäsenmäärän alhaisuuteen nähden puolue on kyennyt hyvään ehdokashankintaan.
490 Kunnallisvaalien ehdokasmäärät ovat kuitenkin vielä liian alhaisia suhteessa kilpailijoihin.

491 Kunnallisvaaleissa 2008 ehdokasmäärää onnistuttiin kasvattamaan lähes viidenneksellä. Euroopan
492 parlamentin vaaleihin 2009 saadaan kokoon erittäin kovatasoinen ehdokaslista. Suunta on hyvä,
493 mutta vielä on paljon tekemistä, erityisesti suurimpien kaupunkien ulkopuolella.

494 Ehdokkaiden koulutus onnistuu nykyisellään kohtuullisen hyvin vaalien alla. Verkossa olevan
495 Extranetin hyödyntämisestä ehdokkaiden tukemisessa ja kouluttamisessa saavutettiin hyvää
496 kokemusta. Pitkäjänteisessä kouluttamisessa ja vaaleihin valmistautumisessa on parannettavaa.

497 Vihreä vaikuttaja -kurssit ovat olleet onnistuneita ja niitä tulee jatkaa ja kehittää.

498 **Haaste**

499 Strategiassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamisen edellytyksenä on, että kaikissa tulevilla vaaleilla
500 kyetään parantamaan ehdokashankintaa. Erityisiä kehityshankkeita on toteutettava kunnallisvaalien
501 ehdokasmäärien kasvattamiseksi ja eduskuntavaalien ehdokaslistojen tason nostamiseksi.

502 Ehdokkaiden kouluttamiseen ja pitkäjänteiseen sitouttamiseen tulee löytää nykyistä toimivampia
503 keinoja. Olennaista on, että ehdokkaat suunnittelevat kampanjoitaan osana useampien vaalien
504 jatkumoa ja asettavat tavoitteensa realistisesti. Puolueen kannalta on löydettävä keinoja, joilla
505 erityisesti eduskuntavaaliehdokkaiksi lähtevät sitoutuvat useampien vaalien mittaiseen työhön ja
506 nousevat kokemuksen ja kampanjoiden myötä tunnetuiksi, äänestettäviksi ehdokkaiksi
507 vaikeammassakin vaalitulanteissa.

508 Euro- ja presidentinvaalien ehdokashankinnassa on menestytty toistaiseksi hyvin. Haasteena on
509 pystyä asettamaan näihin vaaleihin laadukkaita ehdokkaita myös jatkossa.

510 **Ratkaisu**

511 Kunnallisvaalien osalta ehdokashankinta on otettava osaksi yhdistysten jokavuotista toimintaa.
512 Tavoitteena tulee olla nostaa ehdokasmäärä reilusti yli 3 500:n vuonna 2012 ja ylittää 5 000
513 ehdokkaan raja vuonna 2016. Suurissa kaupungeissa tulee pystyä asettamaan nykyistä useammin
514 täysi ehdokaslista. Pienemmissä kunnissa tulee tavoitteena olla listan koon kasvattaminen
515 kaksinkertaiseksi jokaisissa vaaleissa, kunnes täysi lista saavutetaan.

516 Ehdokasrekrytoinnin tehostamiseksi ehdokashankinnan tulee olla ennakkoluulotonta. Vihreiden on
517 kyettävä tarjoamaan taustaltaan mahdollisimman monipuolisia ehdokkaita, jotka ovat sitoutuneita
518 puolueen yhteisiin periaatteisiin ja arvoihin. Myös julkisuuden henkilöt ovat tervetulleita
519 ehdokkaiksi edellyttäen, että he täyttävät tavanomaiset ehdokkuuden kriteerit.

520 Avainhenkilörekrytointiin liittyvien menetelmien avulla tulee pyrkiä löytämään joka vuosi uusia
521 ehdokkaita. Kunnissa tulee aloittaa aktiivinen ehdokashankinta 8 - 12 kuukautta ennen vaaleja.

522 Suurin osa eduskuntavaaliehdokkaista on saatava asettumaan ehdolle jo eduskuntavaaleja
523 edeltävissä kunnallisvaaleissa, ja heidät tulee pyrkiä sitouttamaan pitkäjänteiseen työhön. Vain
524 harvoissa tapauksissa ensikertalaisella on mahdollisuuksia tulla valituksi kansanedustajaksi.

525 Pidempiaikaiseen ehdokkuuteen sitoutuneille tulee räätälöidä erityistä koulutusta, jolla kyetään
526 nostamaan joka vaalipiiriin vähintään yhdestä viiteen vahvaa ehdokasta, joilla on todelliset
527 mahdollisuudet pärjätä vaaleissa ilman massiivisia vaalibudjettejakin.

528

529 **5. Organisaatio**

530 Tässä osiossa käsitellään puolueen järjestö-, henkilöstö- ja johtorakenteiden kehittämistä
531 vastaamaan kasvun asettamia vaatimuksia. Keskeisinä kysymyksinä tässä osassa ovat piirien,
532 erikokoisten kuntien sekä valtakunnallisen tason luottamushenkilöiden ja työntekijöiden resursointi
533 sekä toimintaedellytysten kehittäminen.

534 **5.1. Strategista priorisointia ja paremmin kohdennettua tukea erilaisille** 535 **alueille**

536 **Nykytila**

537 Toistaiseksi piirejä on vahvistettu niin sanotulla tasajakomallilla, jossa piirien eroavaisuuksia ei ole
538 juuri huomioitu. Tavoitteena on ollut luoda kaikkiin piireihin perusedellytykset toiminnan
539 pyörittämiseksi. Piirien vahvistaminen on tuottanut hyviä tuloksia lähes kaikissa piireissä.
540 Piirityöntekijöiden myötä piiritason merkitys puolueessa on kasvanut merkittävästi, mikä on
541 parantanut tiedonkulkua ja tehokkuutta.

542 Viime vuosina on aloitettu piiristrategiakäytäntö, jossa piirien erityisominaisuuksia on pyritty
543 huomioimaan kunkin piirin tavoitteita räätälöitäessä. Tämä on parantanut toiminnan suunnittelua ja
544 puoluetöimiston palvelukykyä. Piiristrategiakäytäntö on ollut hyvä alku suunnitelmalliselle
545 kehittämislle ja piirien vahvistamiselle.

546 Eri kokoisille kunnille ei ole kyetty tarjoamaan riittävän kohdennettuja ohjeistuksia ja tukea.
547 Kuntajako on ollut kaksiportainen: 1) palkkatukea saavat yli 100 000 asukkaan kunnat ja 2) muut
548 kunnat. Tämä jako ei ole ollut onnistunut.

549 **Haaste**

550 Piirien ja kunnallisjärjestöjen kohdalla haasteet eivät ole kaikkialla samanlaisia. Eri piireissä ja eri
551 kokoisissa kunnissa on erilaisia haasteita, joihin on löydettävä ratkaisuja puolueen kasvun
552 mahdollistamiseksi. Piirejä tulee lähestyä yksilöllisesti piiristrategioiden kautta.

553 Suurimmissa kunnissa on suuri jäsenpotentiaali, jota ei ole kyetty realisoimaan. Puolueen
554 jäsenmäärän kasvusta valtaosa tulee saavuttaa suurimmissa kaupungeissa.

555 Muissa maakuntien keskuskaupungeissa puolueen organisaatiota tulee vahvistaa huomattavasti.
556 Ehdokashankintaa on kehitettävä ja jäsenhankintaan on löydettävä uusia menetelmiä. Näissä
557 kaupungeissa kehitettävää on monissa asioissa, minkä vuoksi puoluetöimiston tukea kehitystyöhön
558 tulee parantaa.

559 Maakuntien keskuskaupunkien ja suurimpien kaupunkien kehyskunnissa haasteet ovat
560 samantyyppisiä kuin keskuskaupungeissa, mutta samat menetelmät eivät välttämättä sovellu
561 harvemmin asutuille kehyskunnille.

562 Lopuissa kunnista tilanne on varsin erilainen kuin edellä mainituissa ryhmissä. Vihreys on monessa
563 tapauksessa vielä hyvin uutta ja kaikkea muuta kuin valtavirtaa. Toiminnasta suurin osa menee
564 ennakkoluulojen purkamiseen, paikallisyhdistysten perustamiseen ja perusedellytysten luomiseen.

565 **Ratkaisu**

566 Perusedellytysten saavuttamisen jälkeen piirien vahvistamista ryhdytään tekemään strategisesti
567 painottaen. Tämä tarkoittaa sitä, että alueita kehitetään eri tahtiin, suosimatta kuitenkaan mitään
568 piiriä erityisesti. Tavoitteena on tunnistaa piirien erityiset kasvumahdollisuudet ja tukea riittävästi
569 niiden hyödyntämistä. Käytännössä puolueen resurssit eivät riitä tukemaan samanaikaisesti kovin
570 monia piirejä tuntuvammilla resursseilla, minkä vuoksi eri vuosina on kehitettävä eri alueita.

571 Strategista kohdentamista tehdään vuoden 2009 tason ylittävillä resursseilla, eikä piirien nykyisiä
572 resursseja heikennetä. Priorisointipäätökset on perusteltava läpinäkyvästi Vihreiden järjestökentälle.

573 Strategiset kehityshankkeet ovat tulostavoitteellisia ja tähtäävät piirin tai kunnan olosuhteiden
574 parantamiseen pysyvästi. Tavoitteena on vuoteen 2015 mennessä kyetä toteuttamaan lukuisia
575 kehityshankkeita, joilla puolueen piiri- ja paikallistoimintaa vahvistetaan suuren puolueen

576 edellytyksiä vastaavaksi. Strategisista kehittämishankkeista päätettäessä piirien tila ja puolueen
577 kokonaisuus ovat tärkeimmät priorisointiperusteet.

578 Kunnat jaetaan neljään ryhmään. Ryhmät ovat: 1) suuret yliopistokaupungit, 2) muut maakuntien
579 keskuskaupungit, 3) edellisten kehyskunnat ja 4) muut kunnat. Kullekin ryhmälle luodaan omat
580 suunnitelmat ja tuotetaan tutkimusmateriaaleista kohdennettuja koosteita toimintaedellytysten
581 parantamiseksi. Neljän kuntatyyppiin lisäksi toimintaa kehitettäessä otetaan huomioon viides,
582 valtakunnallisten järjestöjen, ryhmä. Kullekin kuntatyyppille ja valtakunnalliselle järjestölle luodaan
583 räätälöityjä palveluita.

584 Keskeisenä alueiden tukemisen tapana kehitetään yhdistysten välistä hyvien käytäntöjen
585 monistamista ja levittämistä. Strategisen kehittämisen aikana kehitettäviä käytäntöjä pyritään
586 muokkaamaan myös muille kuin alkuperäiselle kuntatyyppille soveltuviksi.

587 Puolue pyrkii saamaan kaikille piireille puolipäiväisen työntekijän. Samalla on pyrittävä
588 piirityöntekijöiden nykyistä parempaan työssä jaksamiseen sekä nykyistä pitkäaikaisempiin
589 työsuhteisiin.

590 **5.2. Jäsenet ja jäsenjärjestöt paremmin mukaan päätöksenteon** 591 **taustakeskusteluihin**

592 **Nykytila**

593 Puolueen organisaation kehittäminen on luonut toimivan rakenteen organisatoristen kysymysten
594 hoitamiseen. Puolue ei kuitenkaan kykene yhtä tehokkaaseen toimintaan poliittisessa keskustelussa,
595 linjanmuodostuksessa ja päätöksistä viestimisessä.

596 Puoluekokouksessa 2008 päätettiin kokeilla puheenjohtajan valintaan neuvoa-antavaa
597 jäsenäänestystä ja toteuttaa jäsentutkimuksia poliittisen linjanmuodostuksen tueksi.

598 Puolueen jäsenmäärän ollessa varsin pieni on puoluekokouksissa ollut paikalla noin 10 % ja
599 puoluevaltuuskunnassa varajäsenet mukaan luettuna noin 2 % jäsenistöstä. Jäsenistön mahdollisuus
600 vaikuttaa linjanmuodostukseen on ollut muihin puolueisiin nähden hyvä. Puoluekokouksen ja
601 puoluevaltuuskunnan kokoa ei voida kuitenkaan kasvattaa suhteessa suunniteltuun jäsenistön
602 kasvuun. Niinpä jäsendemokratian voidaan odottaa heikkenevän hieman vuoteen 2015 mennessä,
603 ellei käytäntöihin tehdä muutoksia.

604 Puolueen piiri- ja paikallistasolla on hyvin vaihtelevia käytäntöjä jäsenistön osallistamisessa
605 poliittiseen prosessiin.

606 Erityisesti valtakunnalliseen poliittiseen vaikuttamiseen kiinnostusta osoittavien jäsenten
607 mahdollisuudet toimia aktiivisesti Vihreissä ovat varsin rajalliset. Puolueen organisaation perustana
608 on kunnallispoliittisesti painottuneiden paikallisyhdistysten verkosto, ja vain nais- ja
609 nuorisotoiminnassa on selkeästi ei-kunnallisia paikallisjärjestöjä.

610 **Haaste**

611 Jäsendemokratian vahvistamiseen tulee strategiakauden aikana löytää ratkaisuja. Jos tämä haaste
612 selätetään, Vihreistä kasvaa aidosti jäsendemokraattinen suuri puolue. Jo nyt askeleita kohti
613 demokraattisempaa päätöksentekoa on otettu: Esimerkiksi puheenjohtajan valinta
614 jäsenäänestyksellä ja poliittisten kysymysten pohjustaminen jäsenille toteutettujen tutkimusten
615 avulla tuovat jäsenet mukaan kaikkein tärkeimpiin puolueen päätöksiin.

616 Jäsenten kantojen selvittäminen poliittisen päätöksenteon tueksi asettaa suuria paineita
617 organisaation sisäisen viestinnän kehittämiseen ja valmistelun avaamiseen. Puolueen tulee löytää

618 tapoja, joilla mahdollisimman suuri osa päätöksen takana olevasta informaatiosta välitetään
619 jäsenistölle vaivattomassa muodossa. Taustainformaation jakaminen jäsenistölle on edellytys
620 mielekkäille jäsenäänestyksille ja -tutkimuksille.

621 Jäsentutkimuksista on kehitettävä sellaisia, että ne parantavat jäsendemokratiaa, mutteivät vaikeuta
622 Vihreiden tavoitteiden ajamista hallituksessa ja eduskunnassa. Tutkimusten on mahdollistettava
623 jäsenten osallistuminen tärkeisiin keskusteluihin riittävän ajoissa.

624 Puoluehallitus, puheenjohtajisto, puoluevaltuuskunta, eduskuntaryhmä, europarlamenttiryhmä ja
625 hallitusryhmä tulee sitouttaa jäsendemokratian lisäämiseen.

626 On luotava avoimia päätöksenteon ja valmistelun malleja, joilla kyetään parantamaan jäsenistön
627 osallistumista kunnalliseen, maakunnalliseen ja puolueen piiritason päätöksentekoon.

628 **Ratkaisu**

629 Luodaan säännöllinen jäsentutkimusten ja neuvoa-antavien jäsenäänestysten rakenne, jolla
630 selvitetään jäsenistön kantoja poliittisiin kysymyksiin ja saadaan evästyttä ohjelmatyöhön.

631 Jäsentutkimusten ja -äänestysten järjestämisestä, muodosta ja julkisuusasteesta sekä varsinaisista
632 kysymyksistä päättää puoluehallitus yhteistyössä eduskuntaryhmän ja hallitusryhmän kanssa.

633 Koulutetaan paikallisjärjestöjä, valtuutettuja ja piiriorganisaatioita läpinäkyvämpään valmisteluun ja
634 jäsenistön kuulemiseen.

635 Kiinnitetään erityistä huomiota sisäiseen viestintään ja pyritään kaikessa toiminnassa
636 mahdollisuuksien mukaan lisäämään jäsenten kuulemistä. Jäsenistön kuulemisen rinnalla tulee
637 kehittää jäsenistön mahdollisuutta osallistua vihreiden yhdistysten toimintaan.

638 Luodaan jäsenille mahdollisuuksia osallistua valtakunnalliseen toimintaan. Puolueen työryhmien
639 toiminnallisia mahdollisuuksia vahvistetaan ja temaattisen toimintaa järjestetään myös alueellisesti.

640 Luodaan erilaisia tapoja osallistua aktiivisesti vihreän politiikan tekemiseen ja konkreettiseen
641 vaikuttamiseen. Jäsenistön asiantuntemusta pyritään kanavoimaan aiempaa paremmin vihreän
642 politiikan edistämiseen esimerkiksi avainhenkilökrytoinnin yhteydessä mainittujen
643 osajapankkien avulla.

644 **5.3. Organisaatio vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin**

645 **Nykytila**

646 Puolueen organisaatio on kehittynyt varsin hyvin vastaamaan keskisuuren puolueen tarpeisiin.
647 Organisaation on kuitenkin tällä hetkellä venynyt ääri rajoilleen, eikä kykene nykyisillä resursseilla
648 juurikaan tehokkaampaan toimintaan.

649 Keväällä 2008 toteutetussa puolueen oman toiminnan analyysissä merkittävänä asioina nousivat
650 esiin työssä jaksaminen ja organisaation johtamisessa tapahtunut kehitys. Yleisin esiin noussut uhka
651 oli huoli henkilöstön jaksamisesta. Työntekijät kokivat työyhteisön mielekkääksi, mutta
652 kuluttavaksi. Puolueen organisatorisessa johdossa tapahtuneet muutokset sekä puolueen ja
653 eduskuntaryhmän yhteistyön parantuminen saivat kiitosta haastatteluissa. Tiedonkulkua eduskunta-
654 ja ministeriryhmistä puolueen kentälle haluttiin parantaa.

655 **Haaste**

656 Puolueen kasvaessa organisaation kaikkiin osiin kohdistuu uudenlaisia haasteita. 15 000 jäsenen, 30
657 kansanedustajan ja tuhansien aktiivien puolueen tehokas johtaminen vaatii käytäntöjen tehostamista
658 sekä puolue toimistolla että luottamushenkilöelimissä.

659 Piirisihteerijärjestelmän haasteena on ollut se, että toiminnan suunnittelu ja toimeenpano ovat
660 siirtyneet liiaksi työntekijöille. Työntekijäpanostuksen ensisijainen peruste on ollut
661 toimintaresurssien lisääminen, ei poliittisen johdon tehtävien siirtäminen palkatulle työntekijälle.
662 Puolueen kasvu asettaa henkilöstön ja puoluejohdon uudenlaiseen tilanteeseen, jossa nykyrakenne
663 ei ole enää riittävä. Organisaatiota on kehitettävä sekä luottamusjohdon että henkilöstön osalta.
664 Vuosina 2011 - 2012 järjestetään kolmet vaalit. Tämä kahden vuoden jakso tulee olemaan erittäin
665 raskas puolueen organisaatiolle. Se on puolueen kasvun kannalta kriittisen tärkeä ja pitää sisällään
666 puolueen raskaimmat vaalit. Henkilöstön ja johdon kannalta kyseessä on erittäin suuri haaste, josta
667 selvitäkseen organisaation tulee olla huippukunnossa.
668 Puoluehallituksen valinnassa ja työskentelyssä korostuu nykyisellään piirien tiedonsaannin tarve.
669 Tämän lisäksi tulee panostaa siihen, että puoluehallituksella olisi osaamista puolueen johtamiseen.

670 **Ratkaisu**

671 Puolueen henkilöstöä ja tehtävien jakoa, työolosuhteita ja organisaation rakennetta tulee kehittää.
672 Tehdään kattava henkilöstöstrategia vuoden 2010 alkuun mennessä. Henkilöstöstrategiassa
673 tarkistetaan työnkuvia, hahmotetaan henkilöstön lisäystarpeet ja selkiytetään muun muassa
674 piirityöntekijöiden roolia. Strategian lisäksi pyritään vahvistamaan organisaatiota
675 eduskuntavaaleihin 2011 mennessä siten, että puolueen organisaatio on riittävän vahva
676 selviytymään vuosien 2011 - 2012 vaalisumasta.
677 Puoluehallituksen tiedonsaantia parantamaan luodaan viikoittainen luottamuksellinen tilannekatsaus
678 eduskunta-, europarlamentti- ja hallitusryhmän toiminnasta. Tämä voi mahdollistaa
679 puoluehallituksen kokousten harventamisen kerran kolmeen viikkoon. Se helpottaa erityisesti
680 pitkämatkalaisten sitoutumista hallitustyöskentelyyn. Samalla tulee tarkastella
681 etäkokousmahdollisuuksia.
682 Puoluehallituksen ja puoluesihteerin toimenkuvia tulee tarkistaa johtorakenteiden kehittämisen
683 yhteydessä.
684 Puoluejohdolle, piirien ja valtakunnallisten liittojen puheenjohtajille ja henkilöstölle tulee järjestää
685 koulutusta vapaaehtoistoiminnan johtamisesta. Kaikille puolueen luottamustehtäviin tuleville tulee
686 pyrkiä järjestämään riittävä koulutus ja perehdytys tehtäviinsä.
687 Puolueen ja sitä lähellä olevien organisaatioiden, kuten Vihreän Langan ja Vihreän Sivistysliiton,
688 toimintojen synergiaetuja kehitetään. Selvitetään mahdollisuudet hankkia yhteinen toimitila.
689 Puolueen koulutustoiminta organisoidaan jatkossa entistä enemmän Vihreän Sivistys- ja
690 Opintokeskus ViSiOn kautta. Tämä järjestely vapauttaa puolueen resursseja muuhun toimintaan ja
691 antaa nykyistä paremmat mahdollisuudet koulutustoiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen.
692 Liittomuotoisten valtakunnallisten jäsenyhdistysten rooli puolueen organisaatiossa vertautuu
693 piireihin.
694

695 **6. Viestintä**

696 Tässä osuudessa tarkastellaan puolueen yleistä viestintää, kampanjointia ja päivänpolitiikasta
697 riippumattoman ohjelmatyön ja viestinnän yhteistyön kehittämistä. Osuudessa esitetään
698 suuntaviivoja siitä, miten puolueen viestintää ja kampanjointia on kehitettävä lähivuosina.
699 Lähtökohta on, että viestintä on keskeinen, ellei keskeisin, osa potentiaalisen kannatuksen
700 muuttamista toteutuneeksi kannatukseksi.

701 6.1. Viestintään saatava suuren puolueen resurssit

702 **Nykytila**

703 Organisaatiossa valittu ratkaisu, jossa eduskuntaryhmän ja puolueen viestintää johtaa yksi henkilö,
704 on osoittautunut erinomaiseksi. Puolueen ja eduskuntaryhmän yhteistyö viestinnässä on
705 erinomaista. Vihreiden viestinnästä vastaa kerran viikossa kokoontuva viestintätiimi, johon kuuluu
706 edustajia puoluetoimistosta, eduskuntaryhmästä ja ministeriryhmästä.

707 Vuonna 2007 toteutettu viestinnän henkilöstön lisäys oli onnistunut valinta. Lisäresurssit toivat
708 puolueen viestinnän pienen organisaation tasolta keskisuuren organisaation vähimmäistasolle.
709 Vaikuttavuus on parantunut, mutta kehitystoimintaan ei ole riittäviä resursseja. Apua tilanteeseen on
710 tuonut viestintäassistenttikäyttöä: vaalien alla viestintätyötä avustamaan on palkattu
711 korkeakouluharjoittelijoita.

712 Sisäisen viestinnän tasoa on parannettu sähköisillä välineillä, joista esimerkkeinä mainittakoon
713 piiritasolle toimitettavat viikoittaiset viestintätiimin muistiot ja uuden Extranetin käyttöönotto.
714 Verkkoviestinnän tasoa on parannettu vuoden 2007 eduskuntavaalien myötä ja niiden jälkeen, mutta
715 tälläkin sektorilla resurssien vähäisyys on suuri ongelma.

716 Nykytrendi on, että poliittinen viestintä käyttää aiempaa vahvemmin kuvia, videokuvaa ja muita
717 audiovisuaalisia välineitä. Tähän ei pystytä vähäisistä resursseista johtuen vastamaan nykyisellään.

718 **Haaste**

719 Nykyiset resurssit eivät riitä puolueen saavutusten riittävään viestintään, eikä pidempiaikaiseen
720 tehostettuun viestintään. Erityisen ongelman aiheuttavat peräkkäin järjestettävät vaalit, jotka ovat
721 viestinnällisesti suuria ponnistuksia. Puolueen viestintäkyky ei nykyisellään vastaa suuren puolueen
722 viestinnän vaatimuksia.

723 Hallituspolitiikan näkyvyydessä ei ole päästy halutulle tasolle riittämättömien resurssien vuoksi.
724 Hallitustoiminnan vaikuttavuuden seurantaan on luotu järjestelmä, mutta ulkoiseen tai sisäiseen
725 viestintään soveltuvia koosteita ei ole ehditty työstää. Maakunnallisella ja kuntatasolla tehdyn
726 politiikan viestiminen on heikkoa. Vain harvoin valtuutetut ja paikallisyhdistykset viestivät
727 toiminnastaan äänestäjille säännöllisesti myös vaalien välillä.

728 Jäsenmäärän kasvaessa ja paikallisyhdistysten ja piirien palvelutarpeen kasvaessa on kyettävä
729 tuottamaan enemmän ja parempia viestintäpalveluita. Näiden palveluiden tarjoamiselle pitää löytää
730 kustannustehokkaita ja mielekkäitä tapoja.

731 Tehokkaaseen kaksikieliseen viestintään ei kyetä millään puolueen organisaation tasolla.
732 Kaksikielisen toiminnan aktivoimisen yhteydessä tarve kaksikieliselle ulkoiselle ja sisäiselle
733 viestinnälle moninkertaistuu.

734 Taloudellisten ja henkilöresurssien lisäksi erityisiä puutteita on yksilö-, paikallis- ja piiritason
735 viestintätaidoissa ja -suunnittelussa. Kaikki uudistukset on nykyisellään toteutettava käytännössä
736 nollabudjetilla, mikä rajoittaa viestinnän kehittämistä.

737 Puolueen viestintähenkilöstöllä on käytössään alle 20 000 euroa vuodessa kaikkeen toimintaan -
738 kuten materiaalityöntöön, tiedotustilaisuuksiin, toimittajatapaamisiin, käännöksiin, verkkosivujen
739 uudistamiseen, kuvien tai tekstin ostamiseen, ulkoisten verkkopalvelujen ostamiseen,
740 tapahtumamainontaan, lehtimainoksiin ynnä muuhun. Nykyinen taso ei riitä edes tämän hetken
741 tarpeisiin. Kustannusten noustessa, puolueen kasvaessa ja kasvuun tähdittäessä resurssien tarve
742 kasvaa dramaattisesti.

743 Puolue tarvitsee tällä hetkellä osaamista erityisesti videopohjaisen materiaalin tuottamiseen ja

744 visuaalisuuden aiempaa tehokkaampaan hyödyntämiseen viestinnässä.

745 **Ratkaisu**

746 Viestintään tarvitaan lisää henkilöresursseja. Viestintähenkilöstön lisäys ei kuitenkaan saa johtaa
747 eduskuntaryhmän ja puolueen viestinnän eriytymiseen. Tarkemmin viestintätiimin vahvistamisesta
748 tulee päättää puoluehallituksen tehtäväksi aiotussa henkilöstöstrategiassa.

749 Kunta-, yhdistys- ja maakuntatasoille tulee kehittää helppoja ohjeistuksia toiminnasta ja erityisesti
750 saavutuksista viestimiseen. Viestinnästä tulee luoda väline, jolla osoitetaan puolueen aikaansaavuus
751 ja tehokkuus kaikilla politiikan tasoilla.

752 Puolueen kasvaessa viestinnän lisäys asettaa monia kehittämispaineita. Viestintätiimi tekee
753 viestinnän kehittämisstrategiasta esityksen puoluehallituksella siten, että kehityshankkeet voidaan
754 toimeenpanna 2015 mennessä.

755 Pyritään mahdollisimman nopeasti viestinnän kaksikielisyyden parantamiseen. Kaksikielisen
756 viestinnän kohdealueena ei ole koko Suomi, vaan erityisesti rannikkoseudut ja valtakunnallinen
757 viestintä. Kehitetään kaksikielistä viestintää kohderyhmien ja -alueiden tarpeisiin räätälöitynä.

758 Viestinnän taloudelliset resurssit tulee nostaa tasolle, joka mahdollistaa mm. kuvallisen ja
759 tehokkaan verkkoviestinnän käyttöönoton.

760 **6.2. Kampanjabudjetit ja kampanjaorganisaatio kaksinkertaistettava**

761 **Nykytila**

762 Puolue on kehittänyt kampanjointiaan määrätietoisesti koko historiansa ajan. Koska vaalit ovat
763 puolueen olemassaolon kannalta kriittisiä tilanteita, on niihin panostettu aina paljon. Vihreät on
764 onnistunut kampanjoimaan erittäin kustannustehokkaasti, mutta potentiaaliseen kannatukseen
765 nähden saavutetut tulokset ovat olleet vain tyydyttäviä.

766 Helsinki-listan vuonna 1976 aloittama vihreä kunnallisvaalityö on reilussa 30 vuodessa nostanut
767 Vihreät neljänneksi suurimmaksi kuntapuolueeksi (2009). Puolue on noussut merkittäväksi tekijäksi
768 kaikissa maakunnissa ja sillä on 370 valtuutettua 135 kunnassa. Voitettut eduskuntavaalit vuonna
769 2007 nostivat puolueen hallitukseen ja toivat puolueelle kaksi ministeriä. Euroopan parlamentin
770 vaaleissa on kyetty yli 13 prosentin kannatukseen (1999).

771 Kampanjointi on ammattimaistunut ja kehittynyt laadullisesti sekä määrällisesti. Kampanjoiden
772 koko ja ehdokkaille saatu huomio jäävät siitä huolimatta vielä kauas esimerkiksi Kokoomuksesta,
773 SDP:stä ja Keskustasta. Kilpailijoiden paljon suuremmat budjetit ovat yksi merkittävimmistä syistä,
774 joiden vuoksi Keskusta ja SDP pystyvät kaksinkertaisiin kannatuslukuihin, vaikka ovat
775 houkuttelevuudessaan samaa tasoa kuin Vihreät.

776 Viestinnän ja kampanjoinnin yhteistoiminta on ollut erinomaista, mikä on mahdollistanut tehokkaan
777 kampanjoinnin pienilläkin resursseilla.

778 Tärkeimmät kilpailijat kampanjoivat paljon suuremmilla budjeteilla kuin Vihreät.

779 Presidentinvaaleissa ero on suurimmillaan jopa kymmenkertainen. Keskustan kampanja maksoi
780 vuonna 2006 noin 2,7 miljoonaa euroa, kun Vihreiden kampanjaan kului noin 280 000 euroa.

781 Kuntavaaleissa suuremmilla puolueilla kului mainontaan 400 000 - 800 000 euroa, kun Vihreillä
782 valtakunnan tason mainontaan oli käytettävissä noin 230 000 euroa. Paikallistasolla ja erityisesti
783 ehdokastasolla erot ovat vielä suuremmat.

784 **Haaste**

785 Vihreiden on kyettävä nousemaan kampanjoinnissaan suurten puolueiden tasolle saavuttaakseen
786 suuren puolueen kannatuksen. Toistaiseksi Vihreät on pärjännyt hyvin, koska kilpailua on käyty
787 lähinnä keskisuurta Vasemmistoliittoa vastaan. Vain suurimmissa kaupungeissa on todella haastettu
788 suuria puolueita. Nyt Vasemmistoliitto on jäänyt Vihreiden taakse (2009). Vaaleissa lähdetään
789 haastamaan organisaatioltaan paljon vahvempia puolueita.

790 Vihreissä on perinteisesti tehty paljon talkootyötä, jolle on jatkossakin huutava tarve.
791 Vapaaehtoisten hyödyntämiseksi kampanjatyössä sekä palkitsemiseksi on löydettävä nykyistä
792 parempia malleja ja käytäntöjä.

793 Kampanjabudjettien on kasvettava vaikka kustannustehokkuus säilyisikin erinomaisena
794 kampanjoiden kasvaessa. Vaaleissa tarvitaan lisää mainontaa ja markkinointia. Toistaiseksi monet
795 markkinointiratkaisut on ollut pakko jättää pois pienten kampanjabudjettien vuoksi.

796 Suuri haaste kohdistuu ehdokkaiden kampanjointiin ja erityisesti ehdokaskampanjoiden
797 budjetteihin. Vihreät ehdokkaat kampanjoivat kilpailijoihin nähden huomattavasti pienemmillä
798 budjeteilla. Koulutuksella on kyetty tukemaan ja tehostamaan ehdokaskampanjoita, mutta jatkossa
799 on löydettävä ratkaisuja myös budjettien kasvattamiseen.

800 Puolueella ei ole ollut juuri mahdollisuuksia vaalien väliseen kampanjointiin

801 **Ratkaisu**

802 Aiemmin strategiassa mainittu vapaaehtoisten johtamisen koulutus tulee olemaan keskeistä myös
803 vaalikampanjoiden kannalta. Puolueen tulee kehittää vapaaehtoisten osallistumismahdollisuuksia ja
804 hyödyntää kansainvälisiä esimerkkejä kannattajien innostamiseksi vaalityöhön. Vaalityön
805 tehostaminen saattaa edellyttää lisää henkilöstöresursseja, mutta niistä päätetään osana puolueen
806 henkilöstöstrategiaa.

807 On tärkeää kyetä kasvattamaan puolueen kampanjabudjetteja sadoilla tuhansilla euroilla.
808 Strategiakauden lopulla tulee rahaa olla yhteensä noin miljoona euroa enemmän eduskunta-, euro-,
809 kunnallis- ja presidentinvaaleihin.

810 Mikäli kampanjaorganisaatiota kyetään vahvistamaan henkilöstöresursseilla, voidaan kampanjointia
811 ja markkinointia tehdä myös vaalien välillä erilaisiin teemallisiin kysymyksiin tai imagomainontaan
812 liittyen. Kampanjoinnin ensisijaisena tavoitteena on puolueen vaalimenestyksen ja jäsenmäärän
813 kasvattaminen. Vaalien välisessä teemakampanjoinnissa puolueen kampanjoinnin yleiset tavoitteet
814 linkitetään teemaan liittyvään poliittiseen tavoitteeseen.

815 Viestintää kehitettäessä otetaan erityisenä mahdollisuutena jäsenistön nykyistä keskeisempi rooli.
816 Käytännössä jäsenistön roolin vahvistaminen tarkoittaa tässä sisäisen viestinnän tehostamista.
817 Jäsenistölle tuotetaan taustainformaation lisäksi viestinnällisiä kiteytyksiä jotka helpottavat
818 politiikasta ja Vihreistä teemoista viestimistä.

819 Rohkeus kokeilla ja hyödyntää uusia teknologioita ja markkinointikeinoja tulee säilyttää. Näille
820 hankkeille tulee löytää tarvittaessa myös riittävät resurssit.

821 **6.3. Viestintä mukaan ohjelmatyöhön ja ohjelmille jalkautussuunnitelmat**

822 **Nykytila**

823 Ohjelmatyöhön ei ole aiemmin sidottu merkittävää viestintäpanostusta. Ohjelman hyväksymisen
824 yhteydessä on julkaistu tiedote, mahdollisesti myös ohjelmatyöryhmän puheenjohtajan blogi.
825 Ohjelmat ja mahdolliset lennäkät on julkaistu verkkosivuilla.

826 Ohjelmatyö on merkittävä osa puolueen toimintaa, mutta sen osuus puolueen viestinnässä on

827 aliedustettu. Heikko asema ei johdu mistään varsinaisesta päätöksestä, vaan viestinnän niukoista
828 resursseista, jotka ovat juuri ja juuri riittäneet ajankohtaiseen tiedottamiseen hallitus- ja
829 eduskuntatyöhön liittyen.

830 Pienillä resursseilla viestintäainnovaatiot ovat ainoa mahdollinen tapa saada julkisuutta ohjelmille.
831 Esimerkiksi kunnallisvaalien 2008 alla toteutettu koiratreffitapahtuma oli onnistunut
832 viestintätampaus. Ympäri maata järjestetyillä koiratreffeilla tarjottiin kohtaamispaikka koirille ja
833 koirien omistajille sekä julkaistiin Vihreiden eläinpoliittinen linjapaperi.

834 **Haaste**

835 Ohjelmatyön kehittämisen yhteydessä tulee löytää nykyistä tehokkaampia tapoja tukea ohjelmien
836 jalkauttamista kampanjoinnin ja viestinnän keinoin. Käytännössä tähän toimintaan käytettävissä
837 olevat resurssit ovat erittäin rajalliset. Siten luotavien toimintamutojen tulee olla työmäärältään ja
838 kustannuksiltaan kevyitä, helposti monistettavia konsepteja

839 **Ratkaisu**

840 Tavoitteena on tilanne, jossa viestintätiimi osallistetaan ohjelmatyöhön valtuuskunnan
841 lähetekeskustelun jälkeen. Viestintätiimin tehtävänä on yhdessä työryhmän kanssa luoda ohjelmalle
842 viestintäsuunnitelma ja valmistella mahdollinen lanseeraus sekä keskustella ohjelman jalkautuksen
843 käytännöistä. Lanseeraus pyritään toteuttamaan mahdollisimman pian ohjelman hyväksymisen
844 jälkeen mahdollisuuksien mukaan jo valtuuskunnan kokouksessa heti hyväksymisen jälkeen.

845 Ohjelmatyöryhmien ja puoluevaltuuskunnan jäseniä kannustetaan esittelemään ohjelmia
846 jäsenyhdistyksille joko ennen viimeistä valtuuskuntakäsittelyä tai sen jälkeen kun ohjelma on
847 hyväksytty. Puolueen strategiatyössä vuonna 2009 toteutettu kenttäkierros ratkaisu koettiin hyväksi.
848 Pyritään kehittämään strategiatyön pohjalta kevyempiä toimintamalleja sektoriohjelmien
849 viestintään.

850

851 **Yhteenveto**

852 Tässä strategiassa on esitetty kehittämishaasteita ja -ratkaisuja neljältä eri alueelta (politiikka,
853 järjestöllinen kasvu, organisaatio ja viestintä), yhteensä kahdestatoista keskeisestä kysymyksestä.
854 Kehittämisajatukset ovat monin paikoin suurten muutosten aloittamista ja ne vaativat puolueen
855 pitkäjänteistä kehittämistä. Muutokset, joita strategiassa ehdotetaan aloitettavaksi, edellyttävät koko
856 vihreältä organisaatiolta työtä ja resursseja. Muutokset vaativat rohkeutta tehdä asiat toisin kuin on
857 totuttu. Kunnianhimoista sitoutumista tarvitaan puolueen kaikilla tasoilla.

858 Kokonaisuudessaan muutostehtävä on suuri, mutta se on toteutettavissa. Suurin haaste on
859 ajatustavan muuttamisessa - siten strategia on myös identiteetti- ja projektiprojekti. Vihreän politiikan
860 etujoukon on toteutettava ajatukseen, että ensimmäinen osatavoite on saavutettu: Vihreät ovat
861 kasvaneet keskeiseksi poliittiseksi voimaksi. Huomion herättämisen tarpeesta on siirrytty
862 tilanteeseen, jossa huomiota ja valtaa on saatu. Nyt on aika johtaa, tarjota ratkaisuja ja kasvaa
863 suureksi puolueeksi.

864 Arvoihin ja periaatteisiin kunnianhimoisesti suhtautuville Vihreille kasvu tuo valtavan vastuun.
865 Siksi on oltava rohkeita ja valmistauduttava uudenlaisten ratkaisujen tekemiseen. Kunnianhimoinen
866 kasvu ja vaikuttaminen edellyttävät vahvaa organisaatiota ja suurta sitoutuneiden joukkoa.

867 Strategiassa on esitetty puolueen poliittisen olemuksen ja imagon vahvistamista, vahvan
868 periaatteellisen politiikan perinteen jatkamista ja poliittisen valmistelun sekä ohjelmatyön

869 kehittämistä demokraattisemmaksi. Strategiassa on esitetty tapoja ottaa jäsenistö aiempaa paremmin
870 mukaan ohjelmatyöhön ja päätöksenteon taustakeskusteluihin. Strategiassa ei oteta kantaa puolueen
871 linjoihin, vaan niistä päätetään periaateohjelmissa ja poliittisissa ohjelmissa.

872 Järjestöllisen kasvun osuudessa on käsitelty jäsenmäärän kasvattamiseen, erilaisten
873 avainhenkilöiden rekrytoimiseen ja ehdokashankintaan liittyviä kysymyksiä. Pyrkimyksenä on
874 tarjota ratkaisuja puolueen kasvattamiseen järjestöllisesti kestäväälle pohjalle. Perusajatus on, että
875 vaikuttavuutta ei voi lisätä vaatimalla nykyiseltä jäsenistöltä rajattomasti, vaan on ryhdyttävä
876 kasvattamaan järjestöorganisaatiota.

877 Organisaatio-osassa on käsitelty puolueen järjestö-, henkilöstö- ja johtorakenteiden kehittämistä
878 vastaamaan kasvun asettamia vaatimuksia. Keskeinen haaste on piirien, eri kokoisten kuntien ja
879 valtakunnallisen tason luottamushenkilöiden ja työntekijöiden toimintaedellytysten kehittäminen.

880 Viestintäosuudessa on hahmoteltu tulevaisuuden ratkaisuja puolueen yleiseen viestintään,
881 kampanjointiin ja päivänpolitiikasta riippumattoman ohjelmatyön ja viestinnän yhteistyön
882 kehittämiseen. Ajatuksena on, että hyvin toteutetulla ja riittävästi resursoidulla viestinnällä voidaan
883 helpottaa mahdollisimman suuren kannatuksen saamista.